



## Cròniques del front

### Quan el Correu arriba...

Es mitja tarda i comença a fosquejar. En la petita oficina destinada a Estadística, les entrades i sortides de milicians és continu. Tots van pel mateix, tots pregunten si ja ha arribat el Correu.

Aquest, com si ho fés expressament, cada dia arriba més tard. Malgrat el fred, s'ha format un grup nombrós que discuteix del mal estat del camins i de la conveniència d'una línia de comunicació més ràpida.

Per fi! Talment com una metralladora, al lluny se sent el crepit de la «moto». En el grup es nota una reacció. Una veu crida: El Correu! En oir aquest crit, de per tot sorgeixen milicians.

Impàvid, com un cavaller de l'edat mitjana, arriba el motorista. No mira a ningú. Orgullosament passa en mig del grup, que li obra pas. Un n'hi ha que gosa preguntar: — Que tinc carta? Sempre és el mateix; sempre fa la mateixa pregunta, com si el motorista pogués tenir a la memòria els noms del munt de cartes que porta a la cartera.

Entra a l'oficina i entrega els paquets de cartes; ja ha complert la seva missió. Ningú ja no fa esment d'ell.

Ara el que és el blanc de les mirades de tots, és el de la Secció d'Estadística. Ben prest es troba envoltat per tots. Ell, però, repassa la correspondència amb calma, i fa poc cas de l'impaciència de tots. D'un a un va cridant els noms; gairebé no n'hi ha necessitat, puix tots ressegueixen amb la mirada fixa els sobres que van apareixent, i materialment els arrenquen de les mans de l'«estadístic», abans que aquest pugui pronunciar llurs noms. Deu ésser l'instint, puix cap no s'equivoca.

Ja estan totes repartides. Sempre es fa ràpidament. Ha quedat un petit grup que en llurs rostres es veu ben clar la desil·lusió. Són els que no han tingut correspondència. Sembla que tinguin enveja dels altres, sense pensar que ells el dia abans foren els sortosos.

Tots els «afortunats», amb la carta als dits i l'alegria pintada als ulls, se'n van, busquen la solitud, perquè els companys no els vegin l'emoció que senten. Més tard la llegiran als amics; però de moment volen gaudir-ne del seu contingut ells sols.

Hi ha casos incongruents que a un hom li farien ballar el cap. Hi ha milicià que no sap de lletra, i les cartes que envia a casa seva les hi escriu un company; mes, quan rep carta, no necessita intermediaris; amagat en un recó, la desxifra poc a poc i la guarda com un tresor...

Que en serien de llargs els dies i les setmanes, per al milicià que està al front, si no tingués l'alicient de la correspondència amb els éssers estimats!...

El milicià que fa dies que no ha rebut

## LES FULLES DOMINICALS

DCIX

Quan aquestes ratlles veuran la llum, l'any 1936 s'haurà acabat. Bon vent i barca nova! «A enemigo que huye, puente de plata». Si: 1936 és un enemic que fuig perquè ja no pot aguantar amb la vergonya d'haver ensorrat Espanya. La grapada del 1936 s'ens quedarà marcada a la pell de tots, sense mancar-ne un de sol que s'en lliuri. Si l'encert ens guia, el dia que es dispari el darrer tret pot començar per al nostre país una era de prosperitat, una era de prosperitat que no la recollirem pas nosaltres, sinó els que ens succeixin. Mes, hem de fer nos càrrec de que el món no s'acaba en desaparèixer nosaltres i consolar nos amb la idea de que els que vindran trobaran un camí més ample, més lliure i més just, preparat amb el sacrifici dels que ara vivim. També ens haurà capigut l'honor d'haver viscut les hores més grandioses de la història pàtria. Però, perquè aquest esdevenidor sigui un fet brillant, és indispensable posar en els nostres actes la major bona fe; ésser justos des d'ara. en aquest afany de justícia, educats al comble per a donar la interpretació justa del que ha d'ésser la nova democràcia. Recordem en tot moment aquella figura racial de Don Quixot: espill de cavallers, ajuda de necessitats, «desfacedor de entuertos» i embriac de l'ideal de justícia.

Preparem-nos per al 1937 i concentrem tots els nostres esforços i dalers perquè en ell s'acabi, abans que tot, la guerra.

A tots, des de la nostra humilitat esfant. desitgem un any nou en el que les nostres esperances es tornin realitat.

Salut!

L'ALTRE

31 desembre 1936

carta, llegeix sempre amb enyorança l'última que va rebre, amagat en el refugi dins la terra i a la claror oscil·lant d'un rústec llum d'oli, per a poder somniar a la nit amb els que l'obliden i que tan lluny d'ell estan...

Quantes d'aquestes cartes esperades amb tant anhel, amb les seves noves, porten la tristesa als cors dels milicians!...

Però també, quantes omplenen de joia i d'optimisme l'esperit del milicià!...

Claudi GIMENO

Front d'Almudévar.

## Comentaris irònics

Ja s'ha fet el miracle d'anar a dormir a les onze. Els noctàmbuls són els que han quedat més sorpresos.

\* \* \*

En una lleteria, a Barcelona, vaig veure una cua en forma de signe interrogant.

\* \* \*

Una de tantes consignes:

«Treballar més, i guanyar menys».

Aquí n'hi ha que no fan al revés.

\* \* \*

Els partits polítics fan la guerra de rearguarda.

\* \* \*

Foren molts els individus que deixaren de veure l'exposició d'Amador Garrell (junior). I es comprèn. Davant mateix de la porta d'entrada hi havia un cartellet que deia: «No passaran!» I se n'entornaven.

\* \* \*

Dies ha vaig veure una cua de dones que anaven a comprar pa, que arribava davant dels menjadors de l'Hotel Europa, on uns senyors s'atipaven.

Ironia...

\* \* \*

El nostre amic, el dibuixant Tony Vidal, té la dèria d'organitzar, al front, uns beneficis per als de rearguarda.

\* \* \*

A la barberia.

El que no s'espavila ja ha rebut!

\* \* \*

La gent diu:

—Avui he vist un duro en plata!!

I tots s'esgarriren.

\* \* \*

El jovent s'acostuma a portar els bitllets enrotllats i lligats amb un curiós fil de goma.

Excentricitat americana? Els films en tenen la culpa.

\* \* \*

Als tenders els han desaparegut aquelles mans amb els dits de salsitxa, que portaven amb tant orgull.

\* \* \*

Entreu en un estanc, demaneu un paquet de Lucky, i us tiren una paquetilla de trenta cèntims pel nas.

\* \* \*

Ja hi ha qui pensa quan podrà tornar a menjar-se altra vegada aquells bifecks amb patates, de la una a les dues de la matinada.